

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **I.**, bývajúcej v B., proti odporcovi **C.**, spol. s r.o., so sídlom v B., **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 5 C 211/2004, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 13. marca 2007 sp. zn. 8 Co 429/05, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e** uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 13. marca 2007 sp. zn. 8 Co 429/05 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava V rozsudkom z 26. septembra 2005 č.k. 5 C 211/04-146 uložil odporcovi (ako správcovi chodníka, na ktorom navrhovateľka utrpela škodu na zdraví) povinnosť zaplatiť navrhovateľke 92 910 Sk (3 084,05 €) s 9 % úrokom z omeškania ročne od 1. októbra 2004 do zaplatenia a vo zvyšku návrh zamietol. Zároveň uložil odporcovi povinnosť nahradiť navrhovateľke trovy konania 30 137 Sk (1 000,37 €) a tiež rozhodol o povinnosti odporcu zaplatiť súdny poplatok 4 645 Sk (154,19 €).

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporcu rozsudkom z 13. marca 2007 sp. zn. 8 Co 429/05 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti (§ 219 O.s.p.). Súčasne v tomto rozsudku uviedol, že o náhrade trov odvolacieho konania bude rozhodnuté samostatným uznesením. Výrok, ktorým si vymedzil rozhodnúť o náhrade trov odvolacieho konania samostatným uznesením, odôvodnil zistením, že navrhovateľka síce priznanie náhrady trov odvolacieho konania navrhla, ale do vyhlásenia rozhodnutia odvolacieho súdu trovy nešpecifikovala.

Následne Krajský súd v Bratislave uznesením z 13. marca 2007 sp. zn. 8 Co 429/05 rozhodol o trovách odvolacieho konania tak, že navrhovateľke ich náhradu nepriznal. V odôvodnení uznesenia uviedol, že v odvolacom konaní plne úspešná navrhovateľka požiadala o náhradu trov odvolacieho konania, ich rozsah však do vyhlásenia rozsudku nešpecifikovala, preto odvolací súd ponechal rozhodnutie o náhrade trov odvolacieho konania na samostatné uznesenie. Keďže advokát navrhovateľky trovy odvolacieho konania, pozostávajúce výlučne z trov právneho zastúpenia, nevyčíslil ani lehote troch dní od vyhlásenia rozsudku, súd v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. náhradu trov odvolacieho konania navrhovateľke nepriznal.

Toto uznesenie krajského súdu na podnet navrhovateľky napadol mimoriadnym dovolaním generálny prokurátor Slovenskej republiky, ktorý navrhol jeho zrušenie a vrátenie veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Mal za to, že namietaným uznesením krajský súd odňal navrhovateľke možnosť konať pred súdom, znemožnil jej realizáciu procesných práv priznaných Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jej práv a oprávnených záujmov. Podľa ustanovenia § 151 ods. 1 O.s.p. (v znení účinnom do 30. júna 2007) o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Ak ide o prisúdenie trov konania podľa § 149 ods. 1, advokát je povinný trovy právneho zastúpenia vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Ak advokát v tejto lehote trovy právneho zastúpenia nevyčíslí, súd mu náhradu trov právneho zastúpenia neprizná. Podľa názoru generálneho prokurátora Krajský súd v Bratislave sa citovaným ustanovením neriadil, pretože právny zástupca navrhovateľky doručil tomuto krajskému súdu 14. marca 2007, teda v lehote podľa § 151 ods. 1 O.s.p. vyčíslenie trov odvolacieho konania; povinnosť vyčísliť v trojdňovej lehote trovy konania tak bola splnená riadne a včas. Toto podanie (vyčíslenie trov odvolacieho konania) sa v súdnom spise nenachádza, napriek tomu, že je na ňom prezenčná pečiatka Krajského súdu v Bratislave; kópia vyčíslenia je však súčasťou prílohy k podnetu na podanie mimoriadneho dovolania.

Účastníci konania sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu navrhovateľky (§ 243e ods. 1 a 2

O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu podľa § 242 ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora je opodstatnené.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., ako aj so zreteľom na dôvod mimoriadneho dovolania zaoberal sa Najvyšší súd Slovenskej republiky otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípadne nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným).

V mimoriadnom dovolaní bolo namietané, že navrhovateľke bola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom, t.j. existencia vady podľa § 237 písm. f/ v spojení s § 243f ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Postupom súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., je treba rozumieť taký procesný postup súdu, ktorým účastníkovi bolo znemožnené buď sa zúčastniť konania alebo realizovať ďalšie procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. V zmysle tejto charakteristiky za postup súdu vedúci k odňatiu možnosti konať pred súdom treba považovať aj postup súdu, ktorý nerešpektoval ustanovenie § 151 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom do 30. júna 2007 a tak ukrátil účastníka na jeho procesných právach.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. (v znení účinnom do 30. júna 2007) o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Ak ide o prisúdenie trov konania podľa § 149 ods. 1, advokát je povinný trovy právneho zastúpenia vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Ak advokát v tejto lehote trovy právneho zastúpenia nevyčísli, súd mu náhradu trov právneho zastúpenia neprizná.

Podľa § 224 ods. 1 O.s.p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Z obsahu spisu v tejto právnej veci vyplýva, že zástupca navrhovateľky navrhol zaviazat' odporcu k náhrade trov odvolacieho konania (vo vyjadrení k odvolaniu odporcu, ktoré vyjadrenie došlo odvolaciemu súdu 3. marca 2006 - č.l. 168 spisu). Keďže v čase vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu, ktorým sa konanie končilo, t.j. 13. marca 2007 advokát v odvolacom konaní procesne úspešnej navrhovateľky (§ 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.) trovy právneho zastúpenia, ktoré mali byť prisúdené podľa § 149 ods. 1 O.s.p., nevyčísli, odvolací súd v rozsudku vyslovil, že o náhrade trov odvolacieho konania bude rozhodnuté samostatným uznesením.

Podľa citovaného ust. § 151 ods. 1 druhá veta O.s.p. mal advokát povinnosť trovy právneho zastúpenia vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, čo v danej veci znamenalo do piatka 16. marca 2007 vrátane.

Odvolací súd však uvedenú zákonnú trojdňovú lehotu, poskytnutú zástupcovi navrhovateľky na vyčíslenie trov odvolacieho konania, nerešpektoval tým, že nevyčkal na jej uplynutie, keďže už dňa 13. marca 2007, teda v ten istý deň, kedy rozhodol vo veci samej, vydal mimoriadnym dovolaním napadnuté uznesenie, ktorým navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V dôvodoch tohto uznesenia odvolací súd s poukazom na § 151 ods. 1 O.s.p. uviedol, že navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže jej advokát trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní nevyčísli v lehote troch dní

od vyhlásenia rozsudku. V deň vydania uznesenia (13. marec 2007) lehota stanovená v § 151 ods. 1 O.s.p. uplynúť zástupcovi navrhovateľky ale nemohla, pretože plynúť ešte ani nezačala (v zmysle § 57 ods. 1 v spojení s § 211 ods.3 O.s.p. v znení účinnom do 30. júna 2007 do plynutia tejto lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, ktorou skutočnosťou bolo vyhlásenie rozsudku sp. zn. 8 Co 429/05, t.j. nezapočítava sa 13. marec 2007). Navyše z kópie podania advokáta navrhovateľky, ktorá je súčasťou prílohy k podnetu na podanie mimoriadneho dovolania, vyplýva, že týmto podaním vzhľadom na odtlačok prezenčnej pečiatky Krajského súdu v Bratislave 14. marca 2007 došlo k riadnemu a včasnému (v trojdňovej lehote podľa § 151 ods. 1 O.s.p.) vyčísleniu trov odvolacieho konania. Túto skutočnosť potvrdila aj predsedníčka senátu Krajského súdu v Bratislave JUDr. E. listom zo 7. novembra 2007 sp. zn. 8 Co 429/2005, ktorý tvorí ďalšiu prílohu podnetu na podanie mimoriadneho dovolania. Nemôže ísť na ťarchu navrhovateľky, že rovnopis vyčíslenia trov konania, ktorý - podľa odtlačku pečiatky na ňom - bol 14. marca 2007 na Krajskom súde v Bratislave podaný osobne, v spise sa nenachádza. Nie je pritom rozhodujúce faktickou činnosťou ktorého zamestnanca (zamestnancov) súdu došlo k situácii, že do spisu sa uvedený rovnopis vyčíslenia trov odvolacieho konania nedostal. Postupom súdu v danom prípade je potrebné rozumieť nielen postup predsedu senátu, ale aj súhrnnú faktickú činnosť zamestnancov súdu, ktorí vykonávajú určité úkony v rámci ich pracovnej náplne, ak táto činnosť mala za následok, že nedošlo pred súdom k naplneniu procesného oprávnenia účastníka konania, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a oprávnených záujmov.

Dovolací súd sa z týchto dôvodov stotožňuje z názorom generálneho prokurátora Slovenskej republiky, že napadnutým uznesením odvolacieho súdu bola znemožnená realizácia procesných práv navrhovateľky priznaných jej v Občianskom súdnom konaní vo vzťahu k trovám odvolacieho konania.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e v spojení s § 243f ods. 1 písm. a/ O.s.p., keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov navrhovateľky a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením preto zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243b ods. 1, 4 O.s.p.).

V novom rozhodnutí odvolací súd rozhodne aj o trovách dovolacieho konania (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. februára 2009

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková